

h geschreven de
g der H. S. met
iek, wel volgens
h zonder eenige
pessing vindt
der veel drakte
Kersten, Graven-
genheid gegeven
schreef op te hel-
fessie; zegt deze
reeden, en weer-
Kuyperiaansche
nog ronduit durf-
heit, dat de op-
utel der exegese

op die Schrift.
dat het geref.
voorgelicht, ook
Heeft de munt-
blad herhaalde-
geprezen wat in
(ook in de niet-
ijn er geen gere-
renbond pleiten,
k op den kansel
i; die op andere
en tijd onder de
van hun denken
binden aan hun

dacht. Maar van
nemende duid-
t, is geen sprake.
ik met dezelfde
ffers uitspreken
chelarij" noemes
ch wachten met
zijn. Men moet
te is, altijd een
edikant, die zijn
st, zal zich oen
voor zich geen
door eigen voor-
wil, die voor hem
qualificeert als
gogen ernee in

Ik meen, dat
laatste plaats
en meening heb-
he wijze met het
rhinden, zijn zij
an de publieke
gemeenschappe-
lijden. Het is
icht, dat slechts
ngeprezen, doch
s een geestelijk
emeenschap
distolen" weer
debat, dat de G.
de ethischen
dat tegen hen
van: anders te
isel. Een gere-
zeggen, wat hij
ditte te hopen;
weet, dat blijft

idater van de
het woord niet
i. Laat de con-
zicht hangt in
weet van zijn
omen, zijn mee-
ader, die weet,
treden mag, en
te kunnen com-

e kerk" en die
orming, worden
lijk uitgelachen,
ekholm.
er Elffers, was

kerk er wel was.
te Hervorming"
de kwestie der
te Stockholm
door een be-
redig vertegen-

groep in een
schap, zich wil
meen-christelijk
leele kwestie
overtuiging der
getrokken.

is, omdat men
het persoonlijk
maar wel aan
n groep, die
neenschappelijk

lm niet. Maar
houdingen wel
igen grondslag
spreken.

K) nemen al-
hij zal nooit
m kracht te
in een zaakje
e inzichten de

erduurt hij de
erijkend bezit
op eigen basis

bonwen, ook voor het internationale christendom krach-
ten kunnen doen.

Want boven het inzicht van H.H. M.M. de Individuen
stijgt, God zij nog de dank, het credo van de kerk,
K. S.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Onverhoorde geboden.

Dezelfde lezeres van wie ik in de laatste twee ars
peeds eenige vragen beantwoordde, vraagt me ten slotte
ook nog raad voor een levensoordeel, die ten prooi is aan
allerlei sombere gedachten, en wel bidt tegen den ban
waarin hij zich besloten voelt, maar zonder ver-
hooring te vinden. Ze vraagt, hoe dat uitblijven van
verhooring verstaan moet worden. Of de ongelukkige
daaruit moet besluiten, dat God hem niet lief heeft
en hem reeds voor zijn geboorte veroordeeld heeft
om in zijn ellende om te komen.

Ik begin met te zeggen, dat ik, ondanks de breed-
voerige beschrijving, die ze me van het lijden van dezen
ongelukkige geeft, me niet-bevoegd acht, hem van raad
te dienen. Daarvoor zou ik hem persoonlijk en van
zeer nabij moeten kennen. Zulke ziels-toestanden laten
zich niet verstaan, zonder dat men iemands karakter
en neigingen, zijn geschiedenis en het milieu waarin hij
leeft, zijn openbaar en ook zijn verborgen leven, en nog
zooveel meer, grondig kent. Zonder dat is 't niet mogelijk
de oorzaak of de oorzaken van zijn zielestemming te
onderscheiden en dus ook niet hem met raad te dienen.

Het zieleleven van een mensch is nog oneindig veel
gecompliceerder dan zijn lichamelijk leven, en veel min-
der, dan eenzelfde medecijn voor alle ziekten, past
eenzelfde geneesmiddel voor alle geestelijke kwalen.
Te minder, omdat hij geestelijke krankheden, evenals
bij lichaamsziekten bij gelijke verschijnselen, de eigen-
lijke kwaal nog zoo verschuilt kan zijn. Dat men dit
vergat, heeft duizenden ongelukkige lotgenooten gemaakt
van de vrouw, van wie het in Lukas 5 heet, dat ze
„veel geleden" had „van vele medicijnmeesters".

Ik moet m'n vraagster op dit punt daarom teleurstel-
len. Alleen dit kan ik van het door haar beschreven
geval zeggen, dat het sterk den indruk op me maakt
van tot achtergrond te hebben een gestoord zenuwleven,
en dat de lijder daarom m.i. goed zal doen met een
psychiater te raadplegen. Vergis ik me daarin, dan
raad ik hem zich met zijn vragen en tobben te wen-
den tot een zielszorger die hem van nabij kent, en in
wien hij vertrouwen genoeg stelt om hem zijn geheele
hart en leven bloot te leggen.

Ik schrijf dat alles hier, en niet in een particulieren
brief, om daarmee al onze lezers nogmaals den wenk
te geven, dat ze me geen vragen zenden van zoo
zuiver individueelen en zoo intiem aard, dat men
den persoon in kwestie kennen moet, om ze te kunnen
beantwoorden.

Wel wil ik eenig bescheid geven op de vraag, die de
inzendster ten slotte stelt, of men, als uw gebed om
kracht tegen de zonde en om vrede des harten niet ver-
hoord wordt, daaruit niet moet besluiten, dat men
— om het nu maar met m'n eigen woorden te zeggen —
door God verworpen is?

Op die vraag is het antwoord niet ver te zoeken.
Als er iets is wat de Schrift ons met den groot-
sten nadruk en zonder het moede te worden, verzekert,
dan is het dit, dat de Heere een verhoorder der ge-
beden is. Niet van het gebed om allerlei willekeurige
dingen; maar zeker van alle gebed om verlossing van
de macht der zonde en om waarachtigen vrede des
harten. Hoe nadrukkelijk verzekert ons dat de Heere
Christus b.v. in Matth. 7:7—11 en de Apostel Johannes
in 1 Joh. 5:14.

Maar daarbij moeten we twee dingen niet vergeten.
Het eerste is, dat ons bidden dan ook echt en
recht bidden moet zijn. En wat tot zulk bidden, „dat
Gode aangenaam is en van Hem verhoord wordt" al zoo
behoort, wat onze Heidelbergse zoo eenvoudig en zoo
treffend saam in antw. 117, als hij zegt, dat ons bidden
moet zijn een bidden „van harte", een bidden uit
een verootmoedigd hart, en een bidden in ver-
trouwen op de genade Gods in Christus.

Zoo zegt ons het Woord, om maar enkele Schriftuur-
plaatsen te noemen, in Ps. 145:18, Jer. 29:13, Ps. 51:19,
Lukas 18:10—14, Joh. 16:23, Jak. 1:6.

Blijft ons gebed om wat we kennen als „naar Gods
wil" onverhoord, dan hebben we de oorzaak daarvan
derhalve te zoeken in ons bidden. Dan moet het bij ons
ontbreken aan ernst, aan verootmoediging of aan ver-
trouwen.

Beproeven we ons daarin oprecht, en mogen we dan
tot de zekerheid komen, dat deze dingen, hoe gebrek-
tig ze ook overigens mogen zijn, toch in ons bidden
niet ontbreken, dan moet dit ons vertrouwen op ver-
hooring sterken, en om de belofte Gods, en omdat zulk
bidden een vrucht is van den arbeid des Geestes in
onze ziel en dus een getuigenis van den wil des Heeren
om ons te verhooren. Ook dat laatste. Want die de
honger wekt, toont daarmee het brood te willen geven.

Werd ons gebed niet aanstands verhoord, dan moet
ons dat niet ontmoedigen. Want — en dat is het
tweede, dat we moeten bedenken — de Schrift toont
ons in allerlei voorbeeld — denk aan Abraham, en
aan Jezus' houding tegenover de Kananeesche — dat
de Heere de verhooring van het gebed dikwijls uit-
stelt. Niet uit onwil of hardheid, maar om ons gebed
nog méér echt bidden te maken: om het nog inniger
te doen worden, om ons nog dieper te verootmoedigen
en om ons nog krachtiger te doen pleiten op zijn belofte
in Christus. Zoo berisdt Hij ons dan toe om de verhoor-
ing te ontvangen. Daarom vermaande Christus zoo
ernstig om te volharden in het gebed (Lukas 18).

Laat ons daarom, zoo ons gebed om kracht tegen de
zonde en om vrede met onzen God geen verhooring
vindt, nooit twifelen aan Gods gewilligheid om ons te
geven wat we vragen, maar wel aan de oprechtheid,
den ootmoed en het vertrouwen in ons bidden. Het
eerste zou zijn een verdenken van de liefde en de
waarachtigheid Gods en een zich laten vangen in één
der doodlijkste strikken van Satan.

Meer dan deze enkele wenken kan ik hier niet geven.

Laat m'n vraagster, of hij voor wien zo vroeg, er
biddend winst mee doen.

V.

F.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Een late nabetrachting.

Eén ding is er, dat de gevoerde verkiezingsstrijd
ons met groote duidelijkheid geleerd heeft, wij
moeten meer doen aan de studie der beginselen.

Het feit, dat de a.-r. partij het hard te verduren
had en stemmen en zetels verloor, wordt in den
regel verklaard uit de maatregelen van Minister
Colijn, doch hoeveel waars hierin ook moge schuil-
len, afdoende is deze verklaring niet. In de eerste
plaats is het ondenkbaar, dat iemand, die eens uit
beginsel a.-r. stemde, dit zou nalaten omdat hij
bepaalde maatregelen niet kan goedkeuren of in
zijn beurs getroffen wordt.

Zij, die dit wel gedaan hebben, kunnen hoogstens
meeloopers zijn geweest en hun vertrek kan geen
oorzaak zijn van al te diepen rouw.

In de tweede plaats is het zoo goed als zeker,
dat velen, die bij ons behoorden, een andere partij
hebben gekozen om redenen, die met de boven-
genoemde niets te maken hebben. Dat een paar
kleine predikantenpartijtjes zonder staatkundi-
ge beginselen succes konden hebben is te
wijten aan het feit, dat ons volk met de beginselen
van hun eigen partij niet voldoende vertrouwd was.

Was dit laatste wel het geval geweest dan zou
de zeer eigenaardige strijdwijze dezer politieke theo-
logen zonder gevolgen zijn gebleven.

Dat dit niet zoo was is onze schuld.
Thans is het de tijd om maatregelen voor de toe-
komst te nemen.

Gedurende langen tijd had onze partij te strijden
voor enkele concrete dingen, die duidelijk zich
afteekenden tot zelfs in het bewustzijn van den
meest eenvoudige. Dat niet de Staat maar de ouders
een primaire taak hebben ten opzichte van het
onderwijs, was aan de meesten duidelijk.

Thans gaat het over veel moeilijker vraagstukken.
Vele principiële vragen groepeeren zich rond-
om de verhouding van Staat en Maatschappij.
Hoever strekt de vrijheid van het individu zich uit
en wat wordt geëischt door het belang der ge-
meenschap?

Een andere groep van vragen richt zich op de
verhouding tusschen Kerk en Staat, met al wat
daaraan vast zit.

In de staatkundige beginselen der anti-revolutio-
naire partij ligt het antwoord op deze vragen be-
sloten, maar wij hebben verzuimd deze zaken on-
der het volk te brengen.

Dit is begrijpelijk, want het is lang geen gemak-
kelijke taak.

Ook leidt het stelsel der evenredige vertegen-
woordiging er bijna onwillekeurig toe, dat van het
begin af op de vorming van een coalitie-ministe-
rie wordt aangestuurd. Hierdoor komen als van-
zelf de punten, waarover de drie rechtsche partijen
het eens zijn meer naar voren en bestaat er gevaar
voor, dat de punten, die niet voor verwerkelijking
vatbaar zijn, op den achtergrond raken.

Wie b.v. de „Nederlandsche Gedachten" van
Groen van Prinsterer doorleest, komt sterk onder
den indruk van den ernst en de betekenis van het
kerkelijke vraagstuk. Het besef van te leven onder
onjuiste verhoudingen ten dezen, is thans vrij wat
verzwakt.

Nu hebben wij gelukkig onze Gereformeerde J. V.
en niet genoeg kunnen wij waardeeren wat daar
ook voor de studie der anti-revolutionaire begin-
selen gedaan wordt. Maar de kring der Geref. J. V.
valt niet geheel samen met dien der a.-r. partij en
ook is na het verlaten der J. V. nog verdere studie
gewenscht.

Onze propagandaclubs, die een centrum van be-
ginselfstudie konden zijn, bepalen zich nog al veel
tot uiterlijke dingen. Men maakt zich in verkiezings-
dagen druk met het rondbrengen van strooibiljetten
en het opplakken van platen en dit is zeer ver-
dienstelijk werk. Doch bij het doen van huisbe-
zoek blijkt maar al te dikwijls, dat men weinig
te propageeren heeft, omdat men zelf een bootje
vreemd tegenover de zaken staat.

Dit nu moet anders worden.
Wij moeten de komende periode besteden voor
intensiever en systematische beginselstudie.

Onze propagandaclubs moeten geregeld vergade-
ren en de historie en de beginselen onzer partij
bestudeeren. Alleen op deze wijze kan gewaakt
worden tegen verwatering en verslappening in eigen
kring. Wie eenmaal grondig de beginselen kent,
zal om toekomstige redenen zijn partij niet verlaten,
noch het slachtoffer worden van vroom-schij-
nende redeneeringen.

Ook met het oog op den propagandistischen
arbeid schijnt mij, meerdere studie noodzakelijk.

Nog altoos geldt de oude regel, die in Goethe's
Faust is te vinden, dat, wie iets in eens anders